

šoli, ampak v prostorih čitalnice. Prihodnje zborovanje se vrši kot majniški izlet na Spodnji Polskavi v narodni gostilnici gosp. Hrastnika na dan 3. majnika. —č.

Goriško.

Učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj je zborovalo dne 5. t. m. v Dutovljah. Udeležba je sicer bila precejšnja, ali pri tako krasnem pomladanskem dnevu in po tako dolgem razstanku bi bilo pričakovati še mnogobrojnejše udeležbe. Do sedaj se je vedno navajalo kot glavni vzrok pičle udeležbe slabo gnotno stanje. Odslej je pa vse to pripisovati le premajhni stanovski zavednosti!

Pri otvoritvi zborovanja nam je poročal predsednik, da se je prošnja za povišanje šolskega pavšala ugodno rešila; ona pa glede povišanja nagrade za poučevanje verstva se je izročila c. kr. deželnemu šolskemu svetu v rešitev.

Z velikim veseljem se je vzelo v znanje marsikomu že znano prijetno vest, da smemo upati v kratkem na lastno učiteljsko tiskarno v Ljubljani. Vsakomur se je čital z obraza ponos, da je član dične naše »Zaveze«. Nekogi pa so dali duška svojemu veselju ter zaklicali voditeljem »Zaveze« navdušeni »Živio!«

Po overjenju zapisnika nam je čital tovariš gosp. M. Volkov svoj jako marljivo sestavljen referat »Društveno delovanje« ter stavljal svršetkom resolucijo: Društvo zboruj vsak drugi mesec šolskega leta. Resolucija je bila soglasno sprejeta. Debate o tem referatu sta se udeležila tovariša Fr. Vendramin in A. Mervič. Prvi nam je povedal, da bi društvo že lahko večkrat zborovalo, ko bi imelo referatov na razpolago; ker jih pa ni, zato se zboruje le takrat, ko se odboru posreči dobiti referenta za zborovanje. On meni tudi, naj bi bila poročila strokovno-poučne vsebine in ne vedno le navodilo k društvenemu delovanju. Bolje je z zgledom pokazati, kako naj se dela, kot le navduševati k delu. Omenjeni ter z njim tudi tovariš Mervič sta mnenja, naj bi se v bodoče nastope v kolikor toliko opustilo, zakaj od nastopov — če ni s tem podana kaka nova učna metoda — nimamo posebne koristi. Imamo pač še dovolj snovi na razpolago.

Nato odstopi predsednik svoje mesto podpredsedniku ter poroča o nameri osnove učiteljskega konvikta v Gorici. Zvršetkom je stavljal g. okr. šol. nadzornik Matko Kante predlog, naj bi počakali, da se dogradi enkrat konvikt v Ljubljani in potem šele naj bi mislili na kaj enakega v Gorici. Kolega Fr. Vendramin je pristavil k temu, da mi nikakor ne moremo še misliti na kakov lastni konvikt, dokler se ne dogradi konvikt v Ljubljani, zakaj delegati naši so sklenili pri »Zavezi«, da podpiramo tako dolgo kranjske tovariše, dokler oni ne dosežejo zaželjenega konvikta v Ljubljani. Če ostanemo mi konsekventni in zvesti dani besedi, smemo tudi brezdvomno upati, da nas tudi kranjski tovariši ne zapuste, ko enkrat dogradijo svoj dom. Sprejel se je tedaj soglasno predlog gosp. nadzornika.*)

Dalje čita predsednik vabilo vodstva »Zaveze«; naj se razpravlja o točki: 1. Razdeljen in nerazdeljen pouk. 2. Učiteljevo delovanje zunaj šole.

Nato predlaga resolucijo. Ker je časa dovolj za predložitev resolucij, stavi tovariš K. Gruntar predlog, naj bi se prihodnje društveno zborovanje vršilo dne 17. maja t. l. namesto — kakor že določeno — 31. maja ter naj bi se pri tem razpravljalo o navedenih točkah, zakaj danes bi bilo to nemogoče, ker ni na to nobeden pripravljen. Predlog je bil sprejet. Obenem je odložena tudi volitev delegatov na prihodnje zborovanje.

Končno priporoča tovariš Fr. Vendramin zastopnikom učiteljstva, da bi v bodoče obveščali v našem stanovskem listu o vseh sklepih, ki so prikladni za javnost.

Kanalska podružnica učiteljskega društva za goriški okraj je zborovala dne 5. aprila v Kanalu. Ob prekrasnem pomladanskem vremenu se je zbrala naša četica malodane polnoštevilno v prostorih tukajšnjega šolskega poslopja. Prišla sta tudi gg. nadzornika Fran Finšger iz Gorice in Andrej Lasič iz Tolmina. Zanimiva točka, namreč predavanje o

*) To je v sedanjih razmerah edino pravilno. Ne cepimo svojih moči in ne bodimo separatisti! Uredn.

brezzičnem brzojavu, našega vzporeda je privabila tudi precejšnje število naše domače gospode in tržanov.

Predsednik gosp. Alojzij Verč izrazi v svojem pozdravnem nagovoru svojo radost, da se je zbralo toliko občinstva. Vse goste in člane pozdravlja najsrčneje.

Po predsednikovem nagovoru je predaval g. Finšger o brezzičnem brzojavu. Dasi gospod govornik ni imel potrebnih aparatov, ki bi mu predavanje olajšali, je vendar rešil svojo nalogo tako, da je bilo vse popolnoma jasno tudi preprostejšim prisotnim poslušalcem. Vsi smo poslušali njegova izvajanja z veliko pozornostjo. Vsi so bili predavatelju hvaležni, da je na tako poljuden način raztolmačil to važno iznajdbo našega časa.

Ko so odšli gostje, je zborovalo naše društvo dalje o stanovskih zadevah. Prihodnje zborovanje se je določilo v Desklah na negotov čas, kjer nam bode tamkajšnji nadučitelj Strgar predaval o kmetijstvu s praktičnimi poizkusi.

Književnost in umetnost.

Prvi maloruski časopis na Ruskem je začel izhajati z novim letom v Moskvi pod imenom »Ukraina« z mesečno in tedensko prilogo »Zora« in »Gata«. Program mu je ustavnodemokratski ter zahteva svobodo maloruskemu jeziku, izobrazbo ljudstva v njegovem jeziku, avtonomijo »Ukraine«, svobodne volitve, volitveno sodišče, svojo upravo in svoje duhovništvo.

Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada. I. V Adlešičih nabral Ivan Šašel. Založilo Katol. tiskovno društvo, 1906. Cena 2 K, po pošti 20 h več. — Kdor prebere to knjižico, temu stopi pred oči popolni Belokranjec: Čudovit in bogat po svojem jeziku, originalen po svojih pregovorih, zdaj vesel in razposajen v svojih popevčicah in nato strog in moralizujoč v svojih pobožnih verzih. Ne moremo dovolj pohvaliti te srečne misli, da je treba izdati belokranjsko narodno blago posebej. Tu je ležal zaklad, ki ga še mora dvigniti sedanji rod, prihodnjemu pa bo morda že nedostopen in izgubljen. Če se nabere narodnega blaga iz Bele Krajine še več, smo prepričani, da ne ostane brez vpliva zlasti na razvoj našega pesništva in književnega jezika. Nekateri lirične pesmi so pravi biseri v tej zbirki. Ako pojdejo naši mladi pesniki sem v šolo, bi nastopila naša umetna pesem edino pravo pot, ker se bo naučila one narodne ljubkosti in preprostosti ter se navzela one toplote čustvovanja, ki je sedaj zaman iščemo med mladimi. Zato lahko rečemo, da je izdana zbirka prva podlaga za veliko šolo pesnikov, kot so si jo sezidali že vsi večji narodi, v katero so hodili vsi največji talenti. Menimo, da v tem oziru ne moremo dovolj poudarjati pomena te knjižice, — A še bogatejši vir je ona za jezikoslovca. Ne le obširen besednjak na koncu zbirke, ampak vsak verz nam diha belokranjske moči in živahnosti, ki ni nikoli v zadregi za nenavadno lehak in obenem lep izraz. Ta krasni jezik že izumira in velika škoda bi bila, da bi izumrl brez koristi za slovenski književni jezik, ki se ob njem lahko oživi, okrepi in obogati. — Sploh je cela knjiga kakor lepa, nenavadna pesem iz skritega kota naše domovine, a pesem, ki izzveni in umrje vsak trenutek. Priporočamo knjigo zlasti Belokranjcem v tujini, ki jim bo kakor lepe sanje o domačih lozah in vinogradih. G. Šašel se je potrudil, da je ohranil jeziku v besedah in oblikah popolnoma belokranjski značaj. Zbirka je sestavljena skrbno in z velikim razumevanjem dane naloge ter služi gospodu nabiralcu v veliko čast, a nam v še večje veselje.

Vestnik.

Učiteljski dobrotniki. Dne 13. aprila v Kranju umrli nadučitelj v p. Valentin Pin je zapustil »Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani« 40 K; blag mu spomin! Tvrška Fran Ksav. Souvan v Ljubljani je darovala 27.54 K; učiteljstvo okolice Medvode zbralo na prijateljskem sestanku